

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016201484
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1016201484.2

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne: D.. B.. V. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XX, XXX XX B., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, 811 08 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sa/27/2016 - 40 zo dňa 17. augusta 2021, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sa/27/2016 - 40 zo dňa 17. augusta 2021 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 5Sa/27/2016 - 40 zo dňa 17. augusta 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „správny súd“) odmietol podanie žalobkyne podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V odôvodnení skonštatoval, že napriek zaslanej výzve (č. k. 5Sa/27/2016 - 34) žalobkyňa na opravu a doplnenie podania, ktoré bránili vecnému preskúmaniu, a to najmä z dôvodu chýbajúcich konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré považuje žalobkyňa napadnutý výrok rozhodnutia žalovaného za nezákonný, označila dôkazy, ak ich navrhuje vykonať a v neposlednom rade, aby naformulovala návrh výroku rozhodnutia a napriek doplnenému podaniu zo strany žalobkyne, ktoré podľa názoru správneho súdu nebolo v súlade so zaslanou výzvou správneho súdu, nemohol správny súd žalobkyne podanie riadne prejednať a rozhodnúť. Záverom správny súd konštatoval, že žalobný návrh, ktorý žalobkyňa v doplnenom podaní sformulovala, nemohol byť prejednaný a o ňom rozhodnuté, vzhľadom na to, že sa voči žalovanému domáha splnenia povinnosti pozostávajúcej z úhrady dlžnej sumy vo výške 7.775,50 eur, a takto naformulovaný nárok môže byť predmetom prieskumu len v oblasti súkromného práva (občianskoprávny spor), čím je s odkazom na § 7 písm. d/ SSP vylúčený z prieskumu správneho súdu.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa (ďalej len „sťažovateľka“). V kasačnej sťažnosti uviedla, že naďalej trvá na svojich žalobách, ktoré sú vedené pod sp. zn. 5Sa/27/2016 a 5S/141/2015 na Krajskom súde v Bratislave proti Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny a predniesla svoj žalobný petit, v ktorom navrhuje, aby jej žalovaný uhradil dlžnú sumu 7.775,50 eur za obdobie od 11.11.2014 do 18.11.2018. Ďalej skonštatovala nespokojnosť a nespravodlivosť voči uplatňovaniu základných a občianskych práv, ktoré má zaručovať Ústava SR.

3. Žalovaný nevyužil svoje právo na základe zaslanej výzvy správneho súdu, vyjadriť sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne.

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu a postupom podľa § 455 SSP

bez nariadenia pojednávania, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 462 ods. 1 SSP v sporení s § 440 ods. 1 písm. j/ SSP zrušiť a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie.

5. Podľa § 7 písm. d/ SSP, správne súdy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

6. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

7. Podľa § 43 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 60 SSP, správny súd predvolá na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania. Pri výsluchu správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, a poučí, ako podanie opraviť alebo doplniť.

9. Podľa § 199 ods. 1 písm. c/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

10. Podľa § 202 ods. 2 SSP, správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.

11. Podľa § 203 ods. 2 SSP, pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

12. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

13. Po preskúmaní spisového materiálu správneho súdu, kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že podanie žalobkyne označené ako „žaloba preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov“, v rámci ktorého označila ako žalovaného Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (str.1 súdneho spisu), smeruje proti „povinnosti sprostredkovať vhodné zamestnanie na trvalý pracovný pomer za priemernú mesačnú mzdu“ žalobkyňi s poukazom, aby sa neporušovali jej ľudské a občianske práva. Z napadnutého uznesenia a z uznesenia, ktorým správny súd vyzval na odstránenie väd podania žalobkyňu (č. k. 5Sa/27/2016 - 34 zo dňa 27. mája 2019) možno vyvodiť, že správny súd toto podanie považoval za všeobecnú správnu žalobu podľa §§ 177 a nasl. SSP, keďže žalobkyňu vyzýval na doplnenie náležitostí podľa § 182 SSP, ktorý sa týka náležitostí všeobecnej správnej žaloby a zároveň ju poučoval o povinnom zastúpení advokátom pred správnym súdom v zmysle § 49 SSP. Uvedenej výzve na odstránenie väd podania predchádzali ešte vyjadrenia žalovaného k žalobe (celkovo 2) a vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovaného. Ak malo už prvotné podanie žalobkyne vady, bolo zo strany správneho súdu nepochopiteľné, z akého dôvodu takéto podanie postupoval žalovanému na vyjadrenie a prioritne najprv nevyzval žalobkyňu na odstránenie väd podania. Takýto postup správneho súdu je vzhľadom na uskutočnené kroky nelogický a nejasný pre oboch účastníkov konania.

14. Správny súd opomenul skutočnosť, že správna žaloba, v ktorej je žalovaným Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, je podľa § 199 ods. 1 písm. c/ SSP správnu žalobou v sociálnych veciach. Správna žaloba v sociálnych veciach má špeciálnu úpravu vymedzenú v § 199 až § 205 SSP, ktoré obsahujú rozdielnú úpravu v porovnaní so všeobecnou správnu žalobou. Kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že v prípade správnych žalôb v sociálnych veciach nie je povinnosť zastúpenia žalobcu v zmysle § 200 SSP, túto skutočnosť správny súd opomenul a nad rámec poučoval žalobkyňu o povinnosti povinného zastúpenia advokátom pred správnym súdom. Zároveň správnu žalobu je v takýchto prípadoch potrebné posudzovať neformálne a správny súd nie je tiež viazaný žalobnými bodmi. Správna žaloba v sociálnych veciach oproti všeobecnej správnej žalobe má iné náležitosti, preto aj v tomto prípade zvolený postup správneho súdu nebol správny. Žalobkyňa ako

fyzická osoba v zmysle § 202 SSP vôbec nie je povinná uvádzať v žalobe žalobné body, pritom správny súd ju naopak vyzýval, aby žalobné body uviedla. V danom prípade správny súd podanie odmietol preto, že žalobkyňa neodstránila vady podania, bez ktorých nebolo možné vec prejednať, a preto takéto odmietnutie správneho súdu len z týchto dôvodov nebolo správne.

15. Kasačný súd zároveň pri preskúvaní zistil, že žalobkyňa sa domáhala aj peňažného plnenia zo strany žalovaného (uvedené vyplýva z doplnených podaní žalobkyne - žalobný petit, ale taktiež aj z podanej kasačnej sťažnosti). K takémuto konštatovaniu dospel v konečnom dôsledku aj sám správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia. V danom prípade, ak správny súd mal za preukázané, že žalobkyňa sa domáha peňažného plnenia, mal v zmysle § 43 CSP v spojitosti s § 25 SSP, odstúpiť podanie žalobkyne príslušnému súdu a nie len uvedenú skutočnosť konštatovať v napadnutom uznesení. S touto skutočnosťou sa správny súd vôbec nevysporiadal. Ak by správny súd posúdením správnej žaloby dospel k záveru, že prejednávacia vec nepatrí do správneho súdnictva, mal vysloviť svoju nepríslušnosť a vec postúpiť civilnému súdu, ako súdu vecne príslušnému na konanie o žalobe na plnenie (obdobne 8Sžk/31/2018 zo dňa 12. decembra 2018).

16. V niektorých prípadoch objasnenie, či dotknutá osoba chcela podať správnu žalobu alebo nie, sa môže javiť náročnejšie, preto v takýchto prípadoch zákonodarca umožnil správne súdu s poukazom na § 60 SSP, predvolať si na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania. Správny súd síce vyzýval žalobkyňu na odstránenie väd podania, ale ani jej doplnenia podania dostatočne neobjasnili zámer žalobkyne. Z tohto dôvodu správny súd mohol žalobkyňu predvolať na výsluch a ustáliť si, aký zámer žalobkyňa smerovala podaným podaním, prípadne ju bližšie usmerniť a poučiť ako jednotlivé vady odstrániť.

17. Vychádzajúc z uvedeného vyššie kasačný súd považoval kasačnú sťažnosť podanú žalobkyňou za dôvodnú, a preto podľa ust. § 462 ods. 1 SSP napadnuté uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu postupovať v intenciách názoru kasačného súdu vysloveného vyššie a to predovšetkým riadne zistiť, či ide o správnu žalobu, a teda či žalobkyňa žiada preskúmať rozhodnutie žalovaného alebo ide o žalobu na plnenie, a po vyhodnotení skutkového a právneho stavu vo veci opäť rozhodnúť a súčasne rozhodnúť o náhrade trov konania. Právo na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania správneho súdu v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.